

Մէնէլլի բէշին 120
Ալթը ալըղը 60
Մէնէլլի բոսթա իւնթէթի 30
Ծէհիր բոսթա 80

Տէրճ իտիլ: ճէք իւնթաթ իջին այրը-
ճա բազարլըգ օլունուր:
Հազէթալա միւթէալլիգ խոսուուաթ
Իշին 8: ԹՕ1 ԱՅԵԱՆԱ միւրաճաթ օլունա

Խոսարէխանէմիդ Պէ. օլլունուա ճատուէ. ի քէպիրտէ Թագսիմ ճիվարնուա ԿՕ. 65

ԱՍԻԹԱՆԵ 6 ԱՊՐԻԼ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէ-
սինին թամիրաթը տախիլիեհէսի խի-
թամ պուլմուշ օլուպ, Զատիկ իր-
թէսի տախիլ թամիրաթը խարիճի-
եհէսինէ իպիթար օլունաճաղը իշի-
տիլմիշ տիր:

Վազը օլան թամիրաթ սաեհսին-
տէ, քիլիսէսին տախիլի ճիհէթի,
հէման ճէտիտ պիր հալ քէսպ իթ-
միշ օլմասըլա, պու ու զուրտա հիմ-
մէթ վէ դայրէթլէրինի աւլա տիրիդ
իթմէմիշ օլան միւթէվէլլի քիլիսէ
հէօշէգատէ Յապրէթլէրիլ-
լէ Թաղ. Խորհուրդ հէյեթի թի-
րամընա պիլ խասա աղը թէշէք-
քիւր իտիլմէք վաճիպէի ինսանի-
եհէթտէն օլտուղու կիպի, ճէմաթը-
միդտան իշպու թամիրաթա էլտէն
կէլէն մուսվէնէթ վէ համիլեթի
միւսարաթ իթմիշ պուլունան զէ-
վաթըն հիմէմի վազըլարը տախի
շայեանը թագտիր վէ թահսին պու-
լունմուշ տուր:

Շու գատար քի, միւթէրըրէն արդ
իթմիշ օլտուղումուզ վէճհէ, Ս.
Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսի, Պէ.
օլլուն ճիհէթլինտէ, եար ու աղեար
մուվաճհէհէսինտէ պիր մէվգըի
միւսարաթ հայիդ օլմասըլա, խա-
րիճի ճիհէթլինին թամիրաթը լի-
ղումու տախիլ նագապիլ ինքեար
օլուպ, թամիրաթը խարիճիեհէսին տէ
Զատիկ իրթէսի վիճուտէ կէթիլիլ-
մէսինտէ, քիլիսէի մէղքիւրուն սու-
լէթի զահիլիեհէսի քեամիլէն թէ-
պէտտիլ իլէ, թապիի տահա զի-
եատէ մուճիպի մէմուսինիեթ վէ
պատիի թէշէքքիւր օլաճաղը տէր-
քեար օլտուղունտան, պու խոսու ս-
տա տախի կէրէք միւթէվէլլի միւ-
շարիլէյ հազրէթլէրինի վէ կէրէք
Թաղ. Խորհուրդ հէյեթի թիլին հիմ-
մէթ վէ դայրէթլէրիլ պէրապէր,
համիլեթի մէստանը միլլէթին տախի
մուսվէնէթլէրինէ իշիթեհա պու-
լունուղունու տա թէսիլմուտէ կէ-
րի տուրամաեղ:

Զաթէն մէվճուտ օլան մահէլլէ
մէթթէպիլին թէվսի իլէ, Եքսէր
միլլէթիմիդ չոճուգլարընը իսթիա-
պէ, վէ թալիմ ու թէպիլեհէսինէ
քեամիլ պիր տէրէճէեհէ իֆրաղը
թասաթվուրու տախի, խաթըրտան
չըգաճագ թասաթվուրարտան օլ-
մաեղպ, անճագ պուլուն իշին,
չիմուտէ գատար կէօրիլ լիլշ օլան
առարը համիլեթի վէ սախաթիլ-

տէն զիեատէ ֆէտաթարլըգ, հիմ-
մէթ վէ դայրէթ լաղըմ տըր:

Համու օլտու ճէմաթըմըգտա
պէօլլէ պիր մէթթէպի եալընըգ պա-
շընա վիճուտէ կէթիլեհէսինէ աս-
հապը սէրվէթ նոգսան օլմասըլը
կիպի, իեանէի ումուսիեհէ միւրա-
ճաթլա, մագսէտին տահա զիեա-
տէ սուհուլէթլէ գուզվէտէն ֆիլիլ
կէլմէսի գապիլ իսէ տէ, հէր շէյտէ
միւթըլը օլտուղու միսիլլու,
պուլունա տախի հիւսնի միւրաթա
իշիթեհա զաթի վար տըր: միլլէ-
թին ֆուղարա չոճու գլարընը թա-
լիմ ու թէրպիլեհէսինէ, վէ նիշէ նի-
շէ ֆագիլ չոճուգլարըն վէ Եպէվիլ-
լէրինին թէճմիլին խաթիպալլէրի-
նէ սալ ու դայրէթ իթմէքիլին, վէ
պու ուղուրտա էլտէն կէլէն ֆէտա-
թարլըգ տիրիդ իթմէվէլլիլին ինսա-
նիեհէթի վէ միլլէթի պիր վազի-
ֆէի մուգատտէս օլտուղունու
պիլմէք վէ պուլուն վիճաւանէն իճրա
իլլէմէք լապիլտտա տիր:

Թէճսիլի օլունուր քի, պու կի-
պի հիսսիեհաթ, պիլգտէ հէնուգ, սայիր
միլլէթլէրտէ կէօրիլէն տէրէճէտէն
չօգ վէ բէք չօգ կէրի տիր: Պիլ-
տէ Եքսէրիեհա պիլեհիլք պիլեհիլք
սէօլլէր վէ վատար ճարի օլուպ,
իճրաթտա, սայիր միլլէթլէր Եֆ-
րատնուա մէվճուտ օլան հիսսիեհա-
թը ալիլէ բէք նագըս տըր: Պու
սէպէպլէ տիր քի, հէմ ճէմաթ
Եֆրատը, սէնէ պէ սէնէ ալէմի թէ-
րաղ գընաթտա ֆէվգէլատէ իլէրի
կիլթիլքլէրի հալտէ, պիլգ, պիլնիս-
պէ բէք կէրիտէ գալմըլը տըր վէ
գալմագտաեղ:

Պու շայեանը թէճսիլի միւրա-
ճաթըլը պէեան վէ իղհար իթմէ-
կէ պիլիլ սէվգ իտէն սէպէպլ Ս.
Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսի թա-
միրաթը իլին թէշէպիլա օլունան
իեանաթըն չիմուտէ գատար բէք
ճիլգի պիր միգտարա պալիլ օլմուշ
օլտուղունու մաթթիլէսիլի Եֆ-
րատնուա պիլ լալմըլ օլտուղումուգտան,
պիլթիլմապի մէթթէպ հաղընտաթի
թասաթվուրուն գուզվէտէն ֆիլիլ
կէլէպիլէճէկի հաղընտա հասըլ
օլան չիւպէզ վէ թէրէտտիլ օլուպ,
պու իսէ, եար ու աղեար նէգտինտէ
հաղըգէթէն ֆէվգէլատէ մուճիպի
մահուպիլեթ վէ թէճսիլի օլա-
ճաղը տէրքեար տըր:

Պիլնաէն ալէյ թէքըրար վէ թէք-
րար իտէրիլ, պիր միլլէթին լուհու
վէ մէտարը պագսը համիլեթի
վէ ճէնապը տըր: Հէր շէյտէ հա-
միլեթի վէ ճէնապ լաղըմ տըր:
Քիլիսէ վէ մէթթէպ վէ խաթիլա-

նէ, հէր կէսնա Եֆրատը միսիլլուտէ-
տէն արի վէ պէրի օլմագ կէրէք
տիր: Պուլար միւթէալլէ մուսվէ-
նէթ օլուպ տա, Եֆրատը ճէմա-
թըն, զէնկին վէ Եանաֆ, հէր սը-
նըքընա միւրաճաթ վուղ ուլինտէ,
չու եա պու վէսիլ վէ պէճանէի
պէթարաֆ իլէ, մահա մաթիլապ
օլան սախաթիլ վէ համիլեթի իճ-
րա խաթիլմէքլէ, պիր միլլէթ Եվսաֆ
ու խասաիլ միւթթասըֆէսի թագ-
տիր օլունուր: պուլուն խարիճիտէ
իսէ, հէր կէսնա շայա, հէր կէ-
սնա բարաղ կէօսթէրիլէր, նու թգ-
լար վէ սայիրէ Եհէմիլեթիլիլ
գալըր:

Զըգան հաթթա, աղատան պաղը-
սընըն էօղրիլ մէշուլարընա մէպ-
նի աղտը իճթիմա խաթէեհիլ, իճ-
թիմալ տիրնքի ճուճա կիլնիլնէ
թէճիլիլ օլունմուշ օլան իտարէ
մէճիլիլին տիր տախի աղտը իճ-
թիմա իտէմէմիշ օլտուղու խապէր
ալընմըլ տըր:

ԽԱՐԻՃԻԵ

ԱԶՎԱԼԸ ՍԻԵԱՍԻԵԹԻ ՈՒՄՈՒՄԻԵԹԻ

Զըգան ճուճա իրթէսի կիլնիլ,
Ավթըրիա մէճիլիլ մէպուսանընը
քիլշատը միւրաթիլթիլլէ, իմրէ-
րաթօր Պրանտա Թօղէֆ հաղըթ-
լէրի թարաֆընտան իրատ օլունան
նու թգ հաղընտա, վիլէնա զաղէ-
թալարը ալէլուում զաեհէթ միւ-
սայիտ սուրէթտէ պէեանը միւթա-
լէա, վէ սուլհէթլէրանէ միւնտէ-
րիճաթընտան վէ մէսալիլ իգօն-
միլլէթիլէ միւթէմէլ քոֆըլարմը-
տան տօլաեղ պէյն էլ Եհալի հա-
սըլ օլան հիւսնի թէճսիլի տիր-
միւնա իտիլեթլար: Բրէս զաղէթա-
սը տիրեթ քի, Ալիլլէն ահվալը
տիրէլիլէ գարալըգ պուլուլար
իլլինտէ կէօսթէրիլմէքլէ, Եվրօթա
ճէմաթլարը պիր թագըմ էնտի-
շէլլէրէ տիրշար օլմուշ օլտուղլարը
հալտէ, նու թգ իմրէթաթօրի ճէ-
մաթլարը մէղքիլ էնտիլէրտէն
խալի գըլմըլ, վէ սոն կիլնիլտէ
պաղը ալէաթթիլթիլտէն սուլհը ու-
մուլինին պագսընճա գօրգուլ-
մագտա իլէն, սուլհը ու սալահըն
թէճմին իտիլմիշ օլմասը խապէրի
հէր թարաֆա հիւսնի թէճսիլի
աղիլի մուճիլ օլմուշ տուր: Լաքին
նու թգ մէղքիլտէ, եալընըգ բօ-
լիլթիլգալը խարիճիեհէսին պահս օ-
լունմաեղպ, սուլհը տախիլիլի իճագ
իթտիրէն մէսալիլ Եգօնմիլլէրիլ

հալի պիր բրօկըրամ տախի կէօս-
թէրիլմիշ տիր: Պագաթ պու սուլ-
հը տախիլիլ դայրէթի վաթանիլէ վէ
Փըրգալարըն իթիտալթէրիլկի
սաեհսինտէ իսթիհալ օլունապի-
լիլ: Իմտի, մէղքիլը զաղէթանըն
իթիգատընճա, նու թգ իմրէթօրի
իլէ վագը օլան տալէթի միւնսիլիլ
ճիտտի պիր թէճսիլի հասըլ իլլէմիշ
տիր: Եգօնմիլլէ նոգթաիլ նագաղըլ-
լա նու թգ մէղքիլտէ պիր չօգ
թասաթվուրաթը մուհիլմէ մէվճուտ
օլուպ, Եկէր ֆրիգալար օլ պապտէ-
քի բրօկըրամ մէվգըի ֆիլիլ կէ-
թիլմէկէ չալըլըրար իսէ, Եհնի
բարաթթիլմէ մէվէքթիլին թէրաղ-
գընաթը իգօնմիլլէրիլ թարի-
լիլտէ պիլեհիլք պիր Եսէր պրագ-
մըլ օլաճագ տըր: Նու թգ ուն պաշ-
լըճա Եսասը, բօլիլթիլաճա, մէղհէպ-
ճէ վէ ուսուլը մէշուլթաճա պիր թա-
ղըմ միւնաղաա վէ իսթիլաթլարը
պիլսպիլթիլն իլալէ, եալսոտ հիշ
օլմագտա թէճիլիլ իթմէքիլիլ իս-
թար իլլէմէսի, վէ չու եա պու
բարթիլ խուսուսիլեհէ միւրաճաթ
իթմէեհիլ, իլալ սուլհը վէ չալըլմագ
Եսասընա միւթթէնի օլան բրօկըրամ
իլէ տէվլէթ ու միլլէթի խըղմէթ
իթմէկէ գարար վէրմիշ օլանալարըն
ճիլմէսինէ իթիլապէն տալէթ օ-
գուճալը քէյֆիլեթի տիր:

Պրէմտէնպալթ զաղէթաթը իմրէ-
րաթօրուն նու թգ ունտան պահս
իթտիլիլ սըրատա, պէր վէճհի ա-
թի պէեանը Եֆրատը իլլէթօր: Եհ-
րէք Ավթըրիա ճէմաթլարը վէ
կէրէք Եվրօթանըն տիրկըր միլլէթլէ-
րի, հալի օլտուղու թէճմիլնաթա
մէպնի, նու թգ իմրէթաթօրիլ մէ-
սէրլէթ վէ չիւրանիլեթլէ թէ-
լաղըլ իթմիլլէր տիր: Կիլեա պիր
թագըմ մուսաթարալարըն Եվրօթա
միւսալէհասընը թէճտիտ իտիլեթ
Եօլունտա պու կիլնիլտէ շայի օ-
լան իլլաեհէթլէրէ հիշ պիր սէպէպ
Եօգ տուր, չիլնքի չիմուտէի հալտէ
հիշ պիր խուսուս էնտիլլէ մահէլլ
վէրէմէգ: Պիլվաղը ահվալը ումու-
միլլէ վէ տէվլէթլէրին Եհլիլիլէրի
արասընտաթի միւնաթալթ, սոն
վագըլթլարտա ալա թատիլ օլուն-
մալըլ, վէ Եֆրատը պէտպիլնաէ-
նին Եֆրատը ումուլիլեհէ իլլէրին-
տէ իճրաի թէճսիլիլ մայիլ օլտու-
ղու պիր զէմանտա, նու թգ իմրէ-
րաթօրինին իրատ օլունմուշ օլմասը
մուճիլիլ մէմուսինիլեթ պուլուն-
մուշ տուր:

հէթինտէ եաղմուրլար եաղմասըն-
տան տօրաբը մէջըրուածըն հալը հա-
ղըրը բէք կիւղէլ օլտուղու կիւղի,
կէչէն սալը կիւնիւ տախի տէվալը
եաղմուր եաղմը օլմասըն նէղարէն,
մահսուլաթտա մէջհուտ օլան ա-
սարը ֆէյղէն պիր գաթ տահա
արթմասը մէջմուլի գալի օլտուղու
մահէլի զաղէթտաընտ կէօրիւմիւ
տիր:

—Շիրքէթի խարիւնէն 22 նիւմէր-
ու վարօրու, տիւն սապահ Գուղիւն-
նուգ իսկէլէսիտէն այրըլտըը սըրատա
վարօրա եէթիւմէ իշին գօմադտա օ-
լան 13-11 եաղընտա պիր նէհուտի չօ-
նուղու տէնիգէ տիւնմիւլիսէ տէ, տէր-
հալ գուրթարըմը տըր:

—Էվլէթի կիւն Պէյօղլուստա Լիւթ-
սէնպուրկ օթէլի տախիլին տէ պիր հա-
րիք գուհուր իթմիւլ իսէ տէ, իճրա օ-
լունան զայրէթ սէմէրէսիլէ, եաղընը
պիր օտա գըսմէն միւնթէրէք օլտուղու
հալտէ սէօնտիւրիւմիւլ տիր: Հարիքի
մէջքիւրտէն հասըլ օլան 110 լիւրալը
խասարաթ իւրպէն, Ֆօնսիէր վէ Ֆէնիքս
Օթիւրիէն սիկուրթա գուհուսնեալարը
թարաթընտան թէլէտիւն իտիւնէք տիր:

—Շէհրի հային 2656ը սալը կիւ-
նիւ սաաթ 3 պուշուգ րատտէլէ-
րինտէ Միտիլիտէ բէք չիտտէթլի
պիր հարէքէթի արգ վուգու պուլ-
մուլ իսէ տէ, նուֆուսա վէ էպի-
եհէն թէլէթաթ վէ զայեաթ օլմա-
մըլ տըր:

—Տիւնքի կիւն քէօրիւ ճիհէ-
թինտէն Միւրքէն ըսթասիօնուս
կիթմէքտէ պուլունան պիր Բուժ
գատընըն ճէպիւնտէ տօլուսա պիր
ադչէ չիգտանը պուլունտուղունու

հիսս իտէն պիր եանքէսիճի, մէր-
գումէի թաադիպ իլէ, Պաղէ-դա-
բուսու թարաթլարընտա չիգտանը
աղըրլա, Էնի - ճամի հալլիսինէ
տօղլու ֆիրար իլէ եաղաեը գուր-
թարմիւլ տըր: Չիգտան տէրունիւնտէ
5 լիւրա իլէ պիր մէճիտիւն վէ իքի
չարէքէ պուլունուպ, գատընըն իւ-
ղէրինտէ իսէ պաչգա բարա գալ-
մատըղընտան, Մագըր քէօրիւնէ
կիտէնէք իքէն, կիտէմէմիւլ տիր:

ՄԻԽԹԵՆԷՎԻՅԷ

Պու կիւնլէրտէ «Ըսթաթիսթիք հագ-
գընտա պաղը մալիւմաթ» սէրնամէսիլէ
Լօնտարտա նէչր օլունան պիր րէսալէ,
թահրիի նուֆուս թարիսի հաղգընտա
պաղը մալիւմաթը ճէտիտէ վէ նաֆի-
եը հալի պուլունուս օլմալէ, պաղը
Փըգրալարը պէր վէճի աթի նաղլ վէ
տէրճ իտիլի:

Թէվարիս սահիֆէլէրինտէ էն էվլէլ
զիք օլունմուլ օլան թահրիի նուֆուս,
Պլիսի իսրայէլին Մըսըրտան չըգտըգտան
սօնրա Մահրատա պուլունտուղարը սը-
րատա, վուգուս կէլէն թահրիի նու-
ֆուսալը տըր: Պէչ եիւզ սէնէ սօնրա
տախի հաղրէթի Տափուտ գէմանընտա
տիկէր պիր թահրիի նուֆուս իճրա ի-
տիլմիւլ տիր: Բոմա իմբէրաթօրարընտան
Օկիւսթ գէմանընտա տախի Կօլ գըթա-
սընտա պիր թահրիի նուֆուս վուգու
պուլմուլ տըր:

Բոմա միւլէրիիսիլէրինտէ Թիթ-Լիւ
նամ միւլէիֆի մէչհուրուս իֆատէսիւն
կէօրէ, վէլատէթի հաղրէթի Բաաթան
էվլէլ 1457 թարիսինտէ Բոմալը սըթաթը-

նը հայիգ օլանլարըն միգտարը 117,319
վէ 193 թարիսինտէ 258,318 նուֆուս-
տան իպարէթ պուլունմուլ, վէ պէչ սէ-
նէ սօնրա Ըօմա ճիւլար քէօլէրինն Ըօ-
մաեա պիլլէլմէսի իւղէրինէ Բոմալը-
րըն ատէտի 258,318 նուֆուսա պալիդ
օլմուլ տըր: Վէլատէթի հաղրէթի Բ-
սատան էվլէլ 173 թարիսինտէ Լաթիւ-
լէր՝ պուլունտուղարը մէմալիքտէ պ-
լը պըր թահրի օլունտուղարը ճի-
հէթլէ, Բոմալըրըն ատէտի 269,015
նուֆուստան իպարէթ պուլունմուլ տըր:
Վէլատէթի հաղրէթի Բսատան սօնրա
54 թարիսինտէ, իմբէրաթօր Գլօտուն
գէմանը հիւթիւմէթինտէ իճրա օլունան
թահրիի նուֆուստա, Բոմա իմբէրա-
թօրլուղունուս քեաֆիքէի մէմալիքիտէ
պուլունան Բոմալըրըն ատէտի 5 միւ-
եօն 984,072 նուֆուսա պալիդ օլմուլ
տըր:

Թահրիի նուֆուսա տախիլ օլմանան
գատըն վէ չօնուգլար իչպու միգտարա
իւլվէ օլունտուղտա, Ըօմալըրըն ա-
տէտի 20 միւլեօն նուֆուսա պալիդ օլ-
մուլ օլանաղը թախմիւն իտիլմիւլ տիր:

Սօն գէմանլարտա մալիւմ օլան պի-
րիննի թահրիի նուֆուս, 1665 սէնէ-
սինտէ Գանատատա նուլէլ Ֆրանս նա-
միլլէ եատ օլունան Գէպէք էեալէթին-
տէ իճրա իտիլլէ թահրիի նուֆուս
տըր: Թարիսի մէջքիւրտէ Ագատի վէ
Թէրնէօլ միւնթէլիքեաթընտա տախի
թահրիի նուֆուս վուգուս կէլմիւլ տիր:
Գէպէք էեալէթինտէ 1665 սէնէսինտէ
2754 սէնէսինտէ գատար օն պէչ տէֆա
թահրիի նուֆուս վուգու պուլմուլ
տըր:

Ֆրանսատա 1700 սէնէսինտէ պիրին-
նի վէ 1784 սէնէսինտէ իքիննի տէֆա
օլարաթ թահրիի նուֆուս իճրա օլուն-

մուլ սուր: Պու իքի թահրիի նուֆուս
եաղընը թէվէլլիտաթ միգտարընա իս-
թինատէն իճրա իտիլմիւլ օլտուղու ճի-
հէթլէ, բէք տէ մունթաղամ տտա օ-
լունամալ իսէ տէ, 1084 սէնէսինտէ
սուրէթի մունթաղամաթ թահրիի
նուֆուս իճրա օլունմուլ տըր:

Իսվէնտէ 1751 սէնէսինտէ թահրիի
նուֆուս իճրա օլունմուլ, վէ թարիսի
մէջքիւրտէ 1775 սէնէսինտէ գատար հէր
իւչ սէնէտէ պիր տէֆա, վէ 1860 սէ-
նէսինտէ գատար հէր պէչ սէնէտէ պիր
քէրէ, վէ օ վաղըթտան պէրա հէր
օն սէնէտէ պիր քէրէ էհալլինն միգ-
տարը թաաթատ իտիլմէքտէ պուլուն-
մուլ տըր:

Ամբիւրգա մէմալիքի միւնթէմիւսըն-
տա հէր օն սէնէտէ պիր քէրէ թահրի-
րի նուֆուսինտէ օլունմաթը գալմանիլնի
մէվէքէթ իքթիլաընտան տըր: Ամբիւր-
գատա պիրիննի թարիսի նուֆուս 1790
սէնէսինտէ վէ 11իննի թահրիի նու-
ֆուս տախի 1890 սէնէսինտէ իճրա ի-
տիլմիւլ տիր:

Ինկիլթէրատա 1753 սէնէսինտէ
թահրիի նուֆուս իճրաընա տայիթ
բարամէնթօեա պիր լայիհա իթա օլուն-
մուլ իսէ տէ, Ինկիլթէրա նուֆուսու-
նուն աղըղընը իրաեէ իտէր գօրգու-
սուլլա, լայիհաի մէջքիւրտէ բարամէնթօ-
տա գապուլ իտիլմիւլ տիր: Էլլի սէնէ
սօնրա Ինկիլթէրա աէվլէթի էհալլինն
աղըղընտան տէլի, պէլլի չօղլուղուն-
տան չիքեաթէիէ պալաթըըն ճիհէթլէ,
1800 սէնէսինտէ թահրիի նուֆուս գա-
նունմաթէս լայիհաթ բարամէնթօտա
գապուլ, վէ թարիսի մէջքիւրտէ մէվ-
գըի իճրաեէ վաղ օլունմուլ տըր:

տու, վէ գաբուսու տախի, օթէլէ կիրէն չըգանլարըն էսամի տէֆ-
թէրինն իրաեէ իլլէտի: Պու տէֆթէրտէ, Ժիւլիւն օրատան չըգ-
միւլ օլմասը վաղթը՝ Մատլէնին էրնէսթին սօգաղընա թաղընմասը
վաղթընա թէսատիւֆ իթմէքլէ, պու խուսուս՝ ճալպը նաղարը
տիգաթ իտի իտէ տէ, սրթ պիր թէսատիւֆ տէ սաեղապիլիթ
իտի:

Բօլիս միւտիրի. - (Գաբուսուսա) Տէֆթէրինիգտէ մուգալիէտ
իչարաթտան՝ արատըղըմը Ժիւլ Մէրսիէնին բօթախանէ մէմուրու
օլտուղու անլաղըլընտ:

- Էվլէթ, էֆէնտիմ:
- Խանէնիգի նիչին թէրը իթտիկինն սիգէ սէօլլէտիմ:
- Թէրֆիի մէմուրիէթլէ վիլաեթլէ կէօնտէրիտիկինն պէ-
եան իթտի:
- Հա՞նըլ չէհրէ մէմուր օլտուղունու պիլտիրտիմ:
- Խայր, էֆէնտիմ:
- Էչքեալընը թարիֆ իտէպիլիթմիւլիսիլ:
- Էվլէթ:

Մուճիպիննէ գաբուսու գատըն՝ գօնթ Արման տը Լիւսընայըն
էչքեալինն թարիֆ իթտիքի, պու էչքեալ՝ այնի սիննտէ, այնի
պօրտա օլան վէ այնի րէնկտէ սալարը պուլունան քեաֆիէյի
կէննէրին էչքեալինն մութապըգ օլտուղունտան, բօլիս միւտիրի,

— Ժիւլ Մէրսիէնին խուսուսի պիր նիչանէսի եօգ մու իտի,
տէլի սիւալ իթտի:

— Պիլմէթօրում:

Իչպու մալիւմաթը ալտըգտան սօնրա, բօլիս միւտիրի՝ Ֆօպուր-
տիւ-Թանըլ սօգաղընտան Լիւգ-Լամպէն սօգաղընա կիթտի:

Մէրգում, օ սաաթա տէկին, Մատլէնին միւթէհիմ օլտու-
ղունու, վէ մահգա քէնտի պէրաթէթինն թաստիգ իչին պիր մասալ
ուլտուրմուլ խուսկինն զանն իթմէքտէ իքէն, պու տէֆա ֆիքրին-
տէ չիւպէն հասըլ օլմաղա պալաթըն, պիլարէ գատըննըղաղըն
պիսուլ օլմասըն, բէք տէ իչթիմալին խարիճինտէ կէօրմէտի:

Լիւգ-Լամպէն սօգաղընտաքի խանէտէ, Շարլ-Պրիսուսու սօր-
տու:

Պու Շարլ Պրիսուս՝ Ժիւլ Մէրսիէնին զայպուպէթ իթտիկի
կիւն օրատա տուլուլ իթմիւլ, վէ Մատլէնին վաղը համի կիւնիւ
օրատան մուֆարաթ իլլէմիւլ իտի:

Բօլիս միւտիրի, պու խուսուս հագընտա քէնտի ճէպ տէֆ-

թէրինտէ գուրչուն գալլէմ իլէ պաղը չէյլէր եաղտը: Մուախիսա-
րէն խանէնին գաբուսուսու մատամ՝ Ֆրէպօեա,

- Ժիւլ Մէրսիէն իսմինտէ պիրինն թանըմալընը, տէտի:
- Խայր, էֆէնտիմ:
- Ժիւլ Մէրսիէն՝ Շարլ-Պրիսուսուն ագրապաընտան իմիւլ, վէ
հէր կիւն քէնտիսինն կէօրմէեէ կէլի իմիւլ:
- Մ. Պրիսուս պանա, հիչ պիր ագրապաընտան պահս իթ-
մէմիւլ տիր, վէ պուրատա գալտըը միւտտէթտէ քիմէեի գապուլ
իլլէմէմիւլ տիր:
- Էմիւնմիսինիլ:

— Էվլէթ, էֆէնտիմ, գաթիէն էմիսիմ: Մէրգում պանա,
էկէր քէնտիսի իլլին մէքթուպ կէթիլիլի իսէ, կէթիւնն եօգա-
րը չըգմասընա միւսատաթ իթմէմէքլիլիմի թէնպիհ իթմիւլ իտի:

Ժիւլ Մէրսիէնին վէ Շարլ Պրիսուսուն, իքիսինն տէ այնի
չախս օլուպ, մահգա բօլիսին թէադիպաթ վէ թէհարիեաթըն-
տան կիլլէնմէք իչին պու թէտպիլի իսթիմալ իտէկէլմիւլ պիր խա-
պիս օլտուղունու անլամաթ իւղրէ, տահա զիեատէ իսթիմալպա
լիւղում օլմաեղպ, պու պապտէքի հագըլէթ կիւն կիպի աշի-
քեաթ իտի:

Բօլիս միւտիրի, էչքեալը՝ Ժիւլ Մէրսիէնին էչքեալինն թէմա-
միլլէ միւլապիհ պուլունան Շարլ-Պրիսուս հագընտա մատամ
Ֆրէպօեան պիր խայլի թաֆսիլաթ ալտըգտան սօնրա, բօթախա-
նէ խարէսինն կիտէրէք, սրթաթը րէսմիէսինն թանըթըպ, մէ-
մուրիլինն տէֆթէրինն կէօրմէն կէլիտի:

Մէջքիւր տէֆթէրտէ Ժիւլ Մէրսիէն տէլի իսմ պուլունմաեղպ՝
պունտան, Մատլէնին իֆատէսի տօղլու օլտուղու անլաղըլտը իսէ
տէ, վաղըաի միւտիլլէտէ մէգպուրէնին չէրիքի թէօհմէթ մի,
եօգաա գուրպա՞ն մը օլմուլ օլտուղու քէյֆիէթի միւլթաթը թաս-
րիհ գալտը, չիւնքի չուրասը իլլան օլունմաեթուրտաքի, չախսը
մէճհուլ, իսթէր Ժիւլ Մէրսիէն թէմիէ օլունտուն, իսթէր Շարլ
Պրիսուս իսմինտէ օլուն, նէ՞ սէպէպլէ, տօղմուլ օլան չօնուղուն
մահլ ու նապէտիտ իտիլմէսինն իսթէեէպիլի իտի, վէ Մատլէնի
վաղը համի էսանսընտա եաղընը պրաղըպ քէնտիսինն կիլլէե-
պիլիլ, վէ իլլինն զայպ իթտիլմէք իւղրէ, չիմտի գապըթա գար-
չըսընտա իթթիլաթ իթմիւլ օլտուղու թէտապիրի իչթիեաթքեա-
րանէեի՝ մէթրէսի գարչըսընտա իթթիլաթ իտէպիլիլքէն, մէջ-
քիւր ճիւնաեթի իճրա իթմէքիկէ նէ՞ սէպէպ պուլունմաեղաա

ᠬᠤᠭᠤᠰᠤᠨ ᠤᠯᠤᠰᠤ

Ղազէթամըզտա թապ իրմիշ օտու-
դումուղ իշպու բօման՝ տէօրթ ճիւտ
օլարագ, այլըճա նէշր իտիլմիշ օտու-
դունտան, մաթպամըզտա սաթըմագ-
տա տոր:

Իշպուր բուման, ակլէագը համիտիե
դանէթլէ մուվաֆըդֆլէ ճալիպ օլտու-
ղունտան, օղունմասը պիլիասսա շայ-
եանը թավսիեէ տիր:

ԻԼԱՆ

Մայիսի Հիմաեռուն տուն թաղապետ
օլուպ, հիւմէճէ մալիւմ օլան կրկն
Չամի ճփնտի տիւրքեհանընք Պէյօղլուն-
տա Թընէլ մէյտանընտա Մաեէր մաղա-
զասընը դարշըրեանտա Չիւմէթօլու խա
նէէն նազլ խոէրէք, պու Փըրրաթ իլէ
մէգըլիւ տիւրքեհանընտա տիւ թէպապէ-
թինէ միւլէմալլիք Վէրորքեհան օլա-
րազ էն ճէտիտ ալէաթ վէ էտէվաթ վէ
մուալիճաթ ճէպլ իթմիշ օլտուղունտան,
աշըրեան տիւլէրին սէրիան վէ քեամի-
լէն միւտալվաթը, վէ կէրէք տիւլէրին
վէ կէրէք տիւլ քէօզլէրինին պիւր կէօնա
սղըր հիտա օլունմաղսղըրն քէօզիւնտէն
իւրաճը, վէ պօշ տիւլէրին ալթուն վէ
եա ազ քիթուն վէ եա սայրի մատուի-
եաթ իլէ իմալսը, վէ խաֆիթիկիլլէ
պէրապէր տաեհանըղլըր, վէ թիպիկի
տիւլէրէ պէնգէմսիւ հիհիթլէ, էվօրքա-
ճա շէօհրէթ գազանըր վէ էն միւքէմ-
մէլ տտտ օլունմաղտա պուլունմուշ օ-
լան գաուշու նամ լաթթիքէն վէ եա
ալթունտան օլարազ էն ճէտիտ ուսուլ
իւլըրէ ընգապէթթ օլունմաեհանտա գո-
րէճէտն ալէա տիւ իմալի, վէ դարա-
սըզ իւմալար իլէ տիւ թաթիհիկի զըմըն-
տա տիւրքեհանընտա կէլէճէք օլան զէվա-

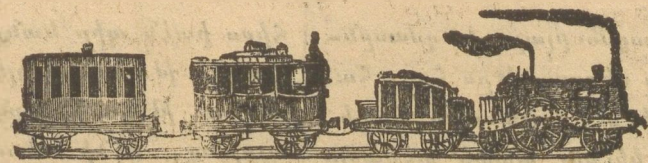
Թւան քեափֆէսի սիրարթ իւէ վէ քեա-
միւնն նայիլի միւրատ օլաճադարը վի-
թապիպի միւմաիւն յէ հէր կիւն սապաւ-
լաբըն ալաֆորանկա սաաթ 8 տնն իթի-
պարնն հայլտնն 9 սաաթ սօնրաւա դա-
տար միլիթա դապոււ իթտիկի՝ քէսիւր
իւլ միլիդտար միւլ թէրիւրիւնն իւան սուր-
ուր :

ՍԱՐԴՖԻԵԷ

ԳՈՅԱՐԱՎ ՊՈՐՈՍԱՆԸ		
Գալաթա 6	ապրիլ	
Գ. Կոմմի 5	գաբ. Գ. Բ.	20 32
Գ. Կարբի 6	հըլ տուսլը Գ. Բ.	20 29
Ինթիֆէ Գ. Բ.	Գ. Բ.	— 10
Սէրի A.	Ի. Իսթիգրազ	43 10
« B. Բ.		23 35
« C. Գ.		20 29
Բոմբլի շըմէնտէ Գէրի		76 12
Ազնէ Փայիգի		08 01
Իսբաթ		00 00
Հէփալի սիգ		20 00

ՊԱՆԴԱՆԱԳՈՐԾՆԱԲՐԸ		
Գրէտի Ժէնէրալ	Գ. Ք.	9 11
ՍԹանպօլ պանդապը		06 10
Սօսիէթէ Ժէնէրալ		06 07
Թրամվայ		05 67
Սօսիէթէ Օթթօման պանդապը		4 36

ԱԳՁԷԼԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ		
Օամ. լրբարդ 100 դրուշաա	Ղր . Բր	
Պէէադ Մէճիտիէէ ֆարդը	108	12
Մէշալիք	99	00
Պէշիք	112	30
Ալիշլաք	102	10
Ինկիլիշ լրբարդ	110	20
Յա՛րսըք ալիշուշու	87	18
Բլ	90	10
Գրէմից ալիշուշու	51	45
Գարդոն գալիւր	(07	70)
Թաշկիլալիշ Օամանի	84	16
Թաշկիլալիշ Օամանի	84	12

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՈՍՈՒ 222

Պէհէր Սալը, Բէնչչէնյալին վէ ճռւմաւ
Իրթէսի կիւնդէրի հարէքէթ իտէր:

ՍԻԱՍԻՐԸ		Ս.	Տ.
Տէտէ-աղաճ	Հարեւելք	12	20
Ֆէրրէ	»	1	29
Պիտիկի	»	2	33
Սու ֆլի	»	3	34
Տիւնթթօզա	»	4	36
Դուէլի-Պուրկաղ	»	5	19
Ուրլի	»	5	46
Էտիրնէ	Հարեւելք	6	40
		Աղջամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՈՍՈՒ 221

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարչէնպիհ և
Ճուժաա կիւնյլրի հարէքէթ իտէր:

ԱԹԱՄԻՐՆ	Ա.
Էսթրնէ	2 արէթիք
Ուրլի	»
Գուէլի-Պուրկազ	»
Տիւնիթօզա	»
Սուֆլի	»
Պիսիկի	»
Ֆէրբէ	»
Տէտէ-ալլամ	»

ՄԱԹՊԱԱՅԻ

3. Թ Օ Լ Ա Յ Ե Ա Ն

Մաթ պատմիչու, էլսինէի միւսթէլիֆէ իլէ, եսնի էրմէ-
նիճէ, Թիւրքնէ, Պրանսրզմա վէ Բուսմա զաղէթա, ըթիապ, ըիսա-
թի, տիւեւիս վէ ճէնաղէ պիլէթէրի, գարթ տը վիզիթ, հէր նէվ
իլանաթը քեղալլուտը վէ սայիրէ դաեթէթ թէճէր, վէ միւսչիլիւրի
խօսնուտ իտէճէր տուրթմէ միւթէտիլ վէ էմայիէն նիսպէթիլէն հէ-
վէն ֆիեաթիլ թապ օրուսմազտա օլուուղու, վէ Թաշրապարտան մէզ-
քիւր իլանալարտա մաթ պատմիչա ուղլուտան տաղուեա եախօտ պիլ-
լաթթիլ վուզու պուլսաճազ սիրաբարմէն աղ պիլ միւտէթէ զար-
ֆընտա վէ քէզալիք էհվէնիլեթէթ էհքա իտիլիպ մահէլլէրնէ թէս-
լիմ իտիլճէիլ, վէ պիւ էօլտա սիրաբարմէն իչին, բուխսաթըր ըէս-
թիւեթի իթթիհապ իտիլմէն լաղմմ կէէնէրնի իսթիհապըր բուխսաթ
խուսուսընըն տաթի մաթ պատմիչ թաշաֆընտան տէրէօզմէ օլուս-
ճաղը, մայիսի ամմէ պուլբուլմազ իւզրէ, խասէթէն իլան օլուուր :

խորի, զիրա պու սնն թէտպիրէ թէշէպպիւս իթտիկինտէ, նէթիճէ
այիի օլմադ-լա պէրապէր, քէնտիսի, տէհշէթլի պիր մուսաթալա-
տան գուրթուլմուշ օլուր իտի:

Բօլիս միւտրի՝ պիր խայլի թէֆէքիւրտէն սսնրա, պու իշտէ
Մատէնին չէրքի թէօճմէթ պուլունմաճը, վէ շիւպհէսիզ Ժիււ
Մէրսիէնին աէրտէսթ իսիլմէեհէկինէ իսքեաթ օլմուշ իտուկին-
տէն, զէնփիսինի գուրթարմագ իւզնէ պէօյլէ պիր իֆթիրա վէ
ազվինաթտա պուլունմաեը տիւշիւնմիւշ օլմասը ինթիմալինէ գա-
րար վէրտի, վէ թահգըգաթիւնն Նէթիւհէլերինի միւսթէնթիզ
թէպիւլ իյլէտիկինտէ, օ տաւի անըն էֆքեարընը լթաստիգ իյ-
լէտի :

Պատահում բոլիս միւստիրի՝ Մատլէն Կալիէհի պիզգաթ իսթիճ-վապ իթմէք իչին միւսլիէնթիգտէն ըուխսաթ իսթէհիպ, իպու-րուխսաթը իսթիճաւ իթտիկլետէ, իրթէսի կիւն Լարիպուսղիէր խասթախանէսինէ կիտէքքէն, Էրնէսթին սօգաղընտաքի խանէհէ ուղրանաւաք, գաբուճու գաբըհա բէք չօդ շէյլէր սօրուու. Անյա-մաք իսթէտիկի մատտէ՝ Մատլէնին ո էվտէ իգամէթ իթտիկի միւստէթ գարֆընտա, քիմնէնին, մէգպուրէհի գիեարէթէ կէլիպ կէլմէտիկին թաշգըգտան իպարէթ օլուպ, գաբուճու գալը՝ քիմնէնին մէրգումէհէ վիլիթա վէրմէմիշ օլտուղունու թէքարաւ տը, վէ բօլիս միւստիրի աէ,

— Կիճէ տէ՞ մի քիմօնէ կէլմէտի, տէ յի իսրաբ ի թմէսինտէ, օտաճո գատրն՝

— Կիճէ հէր քիմ օտաւաճն էճնիւնտէն կէշէրսէ, խամիւնի պիւ-
տիիւրի, պունտան դաթիւնադար եօգաւր չըգան օլուր իսէ, աեազ
սէսնիւն իշիտիւրիմ, տէյի պէեան իլլէտի:

Բօլիս միւտիբի օրատան իսթէտիկի իյզհատ մէ մայիւմամբ
ալամահադընր անյահարալ, Մատիէնին, Րօտիէ սօդաղընտա
իգամէթ իթմիշ օլտոնդու իանէեէ տախի կիթմէեի պիթթասմիմ,
իանէի մէգրուրէ ագիմէթ իյլէտի:

ՀԱԼԱՊՈՒՔԻ օրատառ տախտի մասիւ մասերը միւֆիտէ իսթիհոաւ ի-
տէմէտի, չիւնքի խանէի մէգքիւր դաբոճուսու լժարաֆընտան
աննագ շու եօլաա պիր ճէվապ վերիլէյիտի:

— Մատչեն տաիմա ֆագիր վէ եայլնըզ օլուպ, բէք չօք չա-
րմագլա պէրապէր, քիրաւընը վէրէմէզ, վէ հիյ քիմնէեի նէզտի-
նէ գապու ի իմէզ իտի :

Մէրգումէ միւթէէհիւլ օլտուղունու, վէ լաքին զէվհինին

— Ճիտտի՞ մի սէօյլէեօյսուհնուզ :

— Թեէմին իթմէեօրում, լաքին օ պիչարէ կէնճ գատընճըղա-
սէօղլէրինտէ պիր խալիսէթ սէտասր կէօրիւեօրում,

— Գէնտիօինի Սէն-Լազար խաթախանեսինէ նազ Իթմէք-
օն պիր մահզուր վա՞ր մը տըր :

— Պիշարեանին չու հալինտե տիկէր պիւ մահէլլէ նազլը պէնճէ
թաթարալը սորը. Գէնտիսինն ահվալը սըհհիեհէսի հէնուզ վէ-
իքէն, վագը օլան ուզուն իսթինթազ տա, թէմամիլլէ քէսպի
տաթընը խայլի կիւնյէրճէ կէճիքտորմէկէ մէպեպ օլանազ
— Զէվալլը գատընճըղազ ֆէվզէլատէ եօրկուն տուշ, վէ թա-
տան տիւշմիշ տիւր... իմտի էմրի ճէտիտէ աէկին քէնտիսի-
ուրատա պորազմանըզ, վէ սիզին խարիճտէ թէհարրիեաթ վէ
գըգաթ իճրա իթմէ,քիլիկինիզ միւնասիպ օլուր:

Պու սէօզլէրտէն սօնրա հիւքիւմէթ մէմուրլարը՝ Լարիպուազիէր խասթախանէսինտէն մուֆարազաթ իթտիլէր:

Շուհադատէ, իշին սուրէթի ճէրէեանը իշին պիր խաթթը հա-
րէքէթ թայեհնի՝ եալընըզ միւսթէնթ իդէ ալիս իտի:

Հենուգ աղմուշ օրան չօճուղուն թէլէֆի իտիւմիշ օլմասը մուհագ գաղ կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ, պու ճիւնսեթտէ չօճուղուն վալիտեսիսնէ իսագէթ իտէն տէրէճէի մէսուլիսեթ միւհթամը թէտգիղ վէ թահգրղ օլուպ, պունտան պաշգահ հէր հալտէ պիր ժիդ-Միքսիէ պուլունտուղու գաթիէն անլաշըլմագտա, վէ պէօյլէ պիր քիմանէ իսթիրա իտիլէմէնէճէկի տէրքեար պուլունմագտա, ֆագաթ ժիւլ-Մէրսիէ՝ Մատլէն կալիէնիս պէեան իթտիկի րօյու իճրա իթմիշ մի, կէնճ գարըրէ օլտիւրմէք իսթէմիշ մի, վէ չօճուղու՝ եա թէլէֆ իթմէք, եախօտ կիղլէմէք մագսէտլլլէ սիրգաթ իլլէմիշ մի, իլթէ պունլար միւհթամը իլգահ մատտէլէր իտի:

իրթէսի սապահ բոլիս միւտորի՝ միւսթէնթիւքէն տարիքէսինէ կիտիպ, ազ պիր մէօնէթ զարփընտա ժիււ Մէքսիէէի պուլուպ, միւտտաիի ումուսլիկէ թէսլիմ իթմէսի լազըմ կէտիկի եօլընտա թալիմաթ ալտը, վէ պիր միւֆէթթիւ իլէ պէրապէր, Ֆօպուր-տիւ-մանթը սօդաղընտա Մատլէնին թարիֆ իթմիւ օլտուղու մօհէլլէ կիտիպ, գաբուճու գառընա խիթապէն, Միւսիւ ժիււ Մէք-սիէէի կէօրմէք խթէտիկիին պիտիրտի, վէ մէրգումու՝ օրատա իգամէթ իթմէքտէ օլմատըղը ճէվապընը ալտըղընտա, Շէն՞ գա-տար վազըթտան պէրու պուրատա իգամէթ իթմէեօր» տէյի սօր-